

DEMJÉNI VARÁZS ÓVODA

Pedagógiai Program
2019

TARTALOMJEGYZÉK

AZ INTÉZMÉNY ADATAI	4
I. HELYZETELEMZÉS.....	5
1. Az óvoda környezete, elhelyezkedése, a települések bemutatása	5
1. Az intézmény bemutatása.....	5
II. AZ ÓVODA MŰKÖDÉSÉT MEGHATÁROZÓ TÖRVÉNYI RENDELETEK	7
III. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	7
1. Gyermekképünk	7
2. Óvodaképünk	8
IV. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	9
V. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	10
1. Személyi feltételek	10
2. Tárgyi feltételek	10
3. Óvodai ünnepek.....	11
VI. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	12
1. Az óvoda és a család kapcsolata.....	12
2. Az óvoda kapcsolatai más intézményekkel.....	12
VII. A NEVELÉS TERVEZÉSE ÉS IDŐKERETEI	14
1. A nevelés időkeretei	14
2. A fejlesztés módszere, formai kerete	17
VIII. TEVÉKENYSÉGGÖZPONTÚSÁG ALAPJÁN MŰKÖDŐ ÓVODAI NEVELÉSI PROGRAM	18
IX. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI, AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI, A KOMPLEX FEJLESZTÉS TARTALMA.	19
1. A befogadás.....	19
2. Játék.....	19
3. Tevékenységben megvalósuló tanulás	20
3.1. Verselés, mesélés	21
3.2. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc.....	22
3.3. Rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás.....	23
3.4. Mozgás	23
3.5. Külső világ tevékeny megismerése	24
4. Munkatevékenység.....	26
4.1. Önkiszolgálás.....	26
4.2. Közösségért végzett tevékenységek.....	27
4.3. A naposi munka	27
4.4. Növénygondozás-állatgondozás feladatai:.....	27

4.5	Gyűjtőmunka	27
X.	AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	28
1.	Egészséges életmódra nevelés.....	28
	A helyes életritmus.....	28
	Táplálkozás	29
	Testápolás.....	29
	Öltözködés.....	29
	Mozgás-edzés	30
	Só-terápia	30
	Vizes edzés-vízhez szoktatás	30
	Pihenés-alvás.....	31
2.	Az érzelmi és szocializáció biztosítása	31
3.	Az anyanyelvi – értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	34
XI.	KÖRNYEZETVÉDELMI NEVELÉSI PROGRAM	37
XII.	KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEK. TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM	38
XIII.	AZ ÓVODÁBALÉPÉS FELTÉTELE, A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	42
1.	Az óvodába lépés feltételei	42
2.	Az iskolába lépés feltételei.....	42
3.	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	42
XIV.	A GYERMEKVÉDELEMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	44
1.	Általános gyermekvédelem	44
2.	Speciális gyermekvédelem.....	44
XV.	AZ ÓVODA SZAKMAI DOKUMENTUMAI	46
XVI.	ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	48
XVII.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	48

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az óvoda hivatalos neve: Demjéni Varázs Óvoda

Címe: 3395, Demjén, Petőfi u. 18.

OM azonosító: 203362

Az óvoda típusa: Önkormányzati fenntartású óvoda

Az óvoda alapítója, fenntartója, működtetője:

Demjén Községi Önkormányzatának Képviselő Testülete
(székhelye: 3395 Demjén, Kossuth tér 1.)

Az óvoda férőhelyeinek száma: maximálisan: 25 fő

Alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: köznevelési feladat, ezen belül óvodai nevelés, és a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése.

Óvodai nevelés: 851020

Az óvoda alapító okirat szerinti feladatai:

- 851011 óvodai nevelés, ellátás
- 091110 óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
- 091120 sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
- 091140 óvodai nevelés, ellátás működtetésének feladatai
- 096015 gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
- 096025 munkahelyi étkezés köznevelési intézményben

Az óvoda vezetője: Katona Krisztina

I. HELYZETELEMZÉS

1. Az óvoda környezete, elhelyezkedése, a települések bemutatása

Az Észak-magyarországi Régióban, a Bükk hegység lábánál fekvő Eger várostól nyugati irányban, szőlőkkel betelepített, erdővel borított lankás tájakon, természeti értékekben gazdag, gyógy-és termálvíz kinccsel és a XIII. századra visszanyúló történelmi múlttal rendelkező kistelepülés, Demjén.

Az írásos emlékek 1331-ben említik a települést Demyen névalakban. Az egri püspök, majd az egri érsek uradalmához tartozva a történelem során többször is elpusztult. Az itt élő mezőgazdasággal foglalkozó szorgalmas emberek munkája révén azonban újjáépült, fennmaradt Demend néven.

Kerecsenddel és Egerszalókkal határos kistelepülés az elmúlt években látványos fejlődésnek indult a Demjéni Termálfürdő átadását követő folyamatos nagy beruházások eredményeként.

A közelmúltban, nagyszámban fiatal családok választották lakóhelyül a Laskó patak völgyében fekvő igen szép természeti környezetben elhelyezkedő, a túrizmus fejlődését követően munkahelyeket teremtő kistelepülést. Demjénben csak az óvoda működik helyben, az általános iskolába a gyermekek a közeli Eger városba járnak.

1. Az intézmény bemutatása

Demjénben az épület 1930-ban nem óvoda céljára épült. 1977-ben a településen a régi Községházából 1102 m-en lett kialakítva az 1 csoporttal és saját főzőkonyhával induló intézmény. 1990-ig a szomszédos kerecsendi általános iskolához és óvodához tartozott szervezetileg. Ezután önálló intézményként, majd 2004-2007 között az egerszóláti mikrotérségi társulásban összevontan a helyi általános iskolával tagintézményként működött tovább.

Az óvoda egy vegyes életkorú csoporttal, 25 férőhellyel működik. A településen az elmúlt években letelepedett fiatal családok a helyi óvodáztatást részesítik előnyben, de korábban a szomszédos településekről, Kerecsendről, Egerszalókról is voltak az óvodában bejáró gyermekek.

Az elmúlt években az óvoda férőhelyhiány miatt már csak a kötelező felvételi körzetből (Demjén településről) tudott gyermeket felvenni. A magas gyermeklétszám mellett az SNI gyermekek sikeres integrációja indokolta 2015.-ben egy fő pedagógiai asszisztens felvételét. A 2016.évi átszervezést követően már a finanszírozott (kötelező létszám) terhére tudott Kerecsend és Demjén együttesen összesen két fő pedagógiai asszisztens alkalmazni az intézményben, amelyből egy fő változó munkahelyen (ha szükséges volt Kerecsenden is), de a Demjéni tagóvoda állományához tartozva segítette az óvodai nevelőmunkát.

A helyi pedagógiai program a Tevékenységközpontú óvodai nevelési program alapján készült adaptáció, amely figyelembe veszi a település adottságait, hagyományait, értékeit, valamint a szülők igényeit.

A társulásban, a demjéni tagóvoda épülete külsőleg is megszépült, 2010-ben pályázati támogatásból sikerült felújítani. Akkor a tagintézmény szépen parkosított udvarral, játékeszközökkel felszerelt, rendelkezik a nevelőmunkához előírt kötelező eszközökkel.

2012-ben az óvoda és a szülői összefogás eredményeként kialakításra került egy só-szoba is, amelyet a gyermekek rendszeresen használnak.

Intézményünk programjában kiemelt az egészséges életmódra nevelés. Az úszásoktatás előkészítéséhez (a nyári nevelőmunka részeként) a közeli fürdőben történik a gyermekek vízhez szoktatása, vizes edzése. Programunkban szerepel a gyógypedagógus által – mikro-csoportban szervezett- „alapozó torna” mozgásfejlesztés céljából, valamint a néptánc oktatás óvodai nevelési időn belül, térítés nélkül. Logopédiai terápiát a gyermekek óvodai nevelési időn belül helyben veszik igénybe. A családokkal valamint az Együtt Demjénért Alapítvánnyal együtt több közös programot is szervezünk, amelyek közül kiemelendő a rendszeresen szervezett Zsibongó, vásár és kézműves foglalkozások. A demjéni óvoda 2018.-ban elnyerte a Zöld Óvoda címet.

A településen és az óvodában végbement fejlesztések és a szakmai munka színvonalának emelkedése, az intézménymenedzselés következtében megállapodni látszik a város elszívó hatása. Az óvoda tartalmi pedagógiai munkájának fejlődése, a sikeres pályázatok eredménye, a tárgyi felszereltségének bővülése, az ingyenes és igényes gyermekprogramok és szolgáltatások segítik az óvoda pozitív megítélését.

Az óvoda a helyi programjában kiemelten foglalkozik a néphagyományok őrzésével, ezt szolgálja a néptánc oktatása is, kiemelt feladat a környezetvédelem és prioritást élvez a tehetségcsírák megtalálása és fejlesztése. Felmenő rendszerben a 2017/18-as tanévben vezettük be a tehetséggondozást, heti két alkalommal Szocioemocionális Pedagógiai Terápiában részesülnek óvodánkban a gyerekek.

A gyermekek számára vonzó, élményszerű kulturális és környezetvédelmi programokat szervezünk, amelyeket a gyermekek óvodai nevelési időn belül térítés nélkül vehetnek igénybe.

Pályázati támogatásból megújult a játszóudvar, a terasz és bővült az informatikai eszközpark.

A csoportban dolgozó (vezető és a másik óvodapedagógus) óvodapedagógusok munkáját két dajka segíti. Így biztosítani tudjuk a 8 órát meghaladó nyitva tartást is a szülők számára. A dajkák a gyermekek gondozása mellett ellátják az óvoda takarításával és a melegítőkonyha működésével kapcsolatos feladatokat is.

Célunk a továbbiakban is az, hogy a helyi óvodáztatást erősítsük, alkalmazkodva nyitva tartásunkban. A csoportszervezési mód a egyes életkorú csoportot teszi lehetővé.

Az óvodánkban felnövő gyermekeink élvezhetik a családi légkört, jól felszerelt épületünkben, több diplomával rendelkező, képzett, gyermekszerető óvodapedagógusaink a családdal együttműködve biztosítani tudják számukra a sikeres iskolakezdet.

A gyermekek étkeztetését az önkormányzat vállalkozó megbízásával szállított étkeztetés formájában oldja meg.

Óvodánk, mint a település egyetlen közoktatási intézménye szervesen kapcsolódik Demjén közösségének életéhez, aktívan részt vesz ünnepein, közvetíti értékeit, megőrzi hagyományait és ezáltal megóvjva jövőjét.

II. AZ ÓVODA MŰKÖDÉSÉT MEGHATÁROZÓ TÖRVÉNYI RENDELETEK

- a 2011 évi CXCV törvény a Nemzeti köznevelési törvény
- 229/2012 (VIII.28) Kormány rend a Nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012 (XII.17) Kormány rendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról
- 32/2012 (X.8) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveiről
- 48/2012 (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai szakmai szolgáltatásokról
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997 évi XXXI tv
- A Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992 évi XXXIII. törvény
- 277/1997 (XII.22) Kormányrendelet a pedagógus továbbképzésről
- 78/2003 GKM rendelet a játszótéri eszközökkel kapcsolatos balesetvédelmi előírásokról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség biztosításáról
- 137/2018 (VII.25) Korm. Rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának módosításáról

III. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

**"A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi."
(ONAP)**

1. Gyermekképünk

Számunkra minden gyermek egyedi, maga a csoda, mással nem helyettesíthető. Az óvodai nevelés a 3-7 éves gyermek személyiségének alakulásában egész életre meghatározó, megismételhetetlen lehetőségeket rejt.

A beíratott gyermekek számára megteremtjük az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkört a befogadás változatos módszereivel.

Az óvodánkban az óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciók közvetetten segítik a következő életszakaszba (kisiskolás kor) átlépéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása mellett az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, a gyerekek fejlődésének nyomon követésével. A gyermekcsoport létszáma optimális feltételt teremt ahhoz, hogy a gyermekek vidám, családias légkörben élhessék mindennapjaikat.

Változatos, színes és rendkívül gazdag tevékenységrendszer a gyermekek személyiségének kibontakozását, életkori sajátosságaiknak megfelelően, saját tapasztalataikra támaszkodva segíti.

2. Óvodaképünk

A mi óvodánkban, a természet adta feltételrendszer, az óvodapedagógus szakmai tudása révén a nevelési folyamatnövelő erejeként működik.

Intézményünk az a hely, ahol a kisgyermek mindennapja varázslat, felnőtt és gyerek társa lesz egyaránt, valós életterre tesz szert, amire a kiegyensúlyozott, boldog élethez szüksége van.

Kiemelt pedagógiai feladatunkat az egészségnevelés, a környezet védelme, és a biztonságos és egészséges életvitelt megalapozása valamint a tehetségek kibontakoztatása.

Az óvoda által nyújtott magas színvonalú nevelési szolgáltatással a gyerekek, a szülők, családok lesznek elégedettek. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, szeretetteljes és befogadó, mely a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik. Biztosítva minden gyermek számára az esélyegyenlőséget, az elfogadó és bátorító nevelést, törekedve hátrányainak csökkentésére.

Óvodánk biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit a személyi, tárgyi és szakmai feltételek biztosításával. Itt a gyermek érdeke mindenek felett áll. Gyermekeink szeretetteljes, derűs, érzelmi biztonságot nyújtó, optimális feltételeket biztosító környezetben élik mindennapjaikat, így természetes körülmények között fejlődnek.

Nevelőtestületünk minden tagja elkötelezett amellett, hogy gyermekekre odafigyelő, egyéni sajátosságokat figyelembe vevő, differenciált fejlesztésre, felzárkóztatásra épülő nevelőmunkát folytassunk. Biztosítjuk az Országos Óvodai Alapprogramban meghatározott alapvető óvodai funkciók ellátását.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülők tevékeny résztvevői legyenek óvodánk életének.

A 3-6-7 éves gyermekek legfőbb tevékenysége a játék, mely semmi mással nem helyettesíthető. Tervszerű, tudatos pedagógiai munkával fejlesztjük a gyermekek képességeit, a közösségben végezhető sokszínű tevékenységeken, műveltségterületen keresztül közvetítjük számukra az egyetemes emberi kultúra értékeit.

IV. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Valljuk, hogy intézményünkben, a hozzánk érkező gyermeket érzelmi biztosságot nyújtó esztétikus óvodai környezetben életvidám, szeretetteljes óvodai légkörben fogadja.

A családdal együttműködve szeretnénk elősegíteni az óvodás gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztését, a hátrányok csökkentését, a tehetségek kibontakoztatását az életkori sajátosságok és az egyéni fejlődési ütem figyelembevételével. Az óvodai nevelési időn belül feladatunk a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Rendkívül családias, de a mai modern társadalmi normákat szem előtt tartó, a gyermekek alapszükségleteinek kielégítéséhez, valamint optimális fejlesztéséhez szükséges helyiségekkel és tárgyi feltételekkel bíró intézményt működtetünk.

Állandó a gyermeki játék, ennek elsődlegességét hangsúlyozzuk, amely a gyermek számára a legfejlesztőbb módon hat és a gyermek elemi joga, szükséglete.

Zseniális ötletekkel a nevelőtestületünk minden tagja arra törekszik, hogy lelkileg kiegyensúlyozott, problémamentes, gondtalan gyermeket neveljen. Az óvodában dolgozó testület egyaránt a társadalmi normákat közvetítő, nyitott, szakmailag sokoldalúan képzett, innovatív szakember. A gyermeki személyiséget tiszteletben tartja, feltétel nélkül befogadó, s minden embert értéknek tekint.

Óvjuk és tiszteletben tartjuk, a tényt, hogy a gyermek elsősorban a szülő - az óvoda a gyermek nevelésében kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be. A gyermeket, mint fejlődő személyiséget szeretetteljes gondoskodás és védelem illeti meg.

Vállaljuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakoztatásának.

Odaadással fordulunk a sajátos nevelés iránt, fontosnak tartjuk az egyénre szabott fejlesztés, felzárkóztatást és a tehetségek csiráinak felismerését, kibontakoztatásának segítségét

Derűs légkörben a tervezett napi nevelőmunka során az értékmegőrzésre, értékközvetítésre kiemelt figyelmet fordítunk.

Arra törekszünk, hogy a gyermekek megismerjék a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

V. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Intézményünkben, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte az óvodai nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő, nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

Óvodának rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi és személyi feltételekkel.

1. Személyi feltételek

óvoda egység	vezetők	óvodapedagógusok csoportok száma	nevelő munkát segítő	egyéb alkalmazott (a fenntartó döntése alapján)	óraadó/ külsős munkatárs megbízással
Demjén	óvoda vezető	2 fő (óvoda vezetővel együtt) 1 csoport	1 dajka	1 dajka	-logopédus, 1 fő -1 fő gyógypedagógus alapozó terápiához -néptánc oktató -1 fő SZPT-t vezető óvodapedagógus (varázsjáték)

2. Tárgyi feltételek

Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítottuk ki, hogy az a gyermekek biztonságát szolgálja, megfeleljen változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését.

A nevelőmunka eszközei lehetővé teszik a gyermekek játék-és mozgásigényének kielégítését, a hátsó kert, mozgásra hívogató udvar, ideális terep a növekedésben lévő gyermekek számára. Óvodánkat úgy alakítottuk ki, hogy kényelmes, egyben praktikus és esztétikus, hatásokban gazdag környezetet jelentsen a gyermekek számára.

A csoportszoba, a mosdó, az öltözőhelyiség családias, barátságos, az otthon megszokotthoz sok tekintetben hasonló. Ez az otthonosság érzetét kelti, aminek következtében biztonságban érzik magukat, és ez kedvező sajátosság a gyermeki lélek számára. Teraszunk, illetve a speciálisan kialakított udvarunk gazdag lehetőséget teremt arra, hogy a folyton mozgásban lévő gyermekek számára évszaktól függetlenül a mozgás, játék mindennapos élmény lehessen.

Óvodánk tárgyi felszereltsége tudatosan válogatott, praktikus, esztétikus, könnyen tisztítható. A gyermekek valós érdekeit vesszük figyelembe, de minden vonatkozásban, előnyben részesítjük a természetes anyagokat.

A csoportban lévő játékeszközöket szintén tudatosan, nevelési programunk célkitűzéseit, a gyermekek egyéni érdeklődését, életkori sajátosságait figyelembe véve válogattuk össze.

Különösen ügyelünk arra, hogy az udvaron használatos kombinált játszóeszközök a gyermekek mozgásfejlesztését, és a színes és változatos mozgásos tevékenységeit szolgáló eszközök ne csupán biztonságosak, hanem egyben tevékenységre csábítók legyenek. A biztonság, a tartósság, a célszerűség, és a tisztán tarthatóság szintén kiválasztási szempontjaink között szerepel. Udvarunk jól felszerelt, az elmúlt évek alatt folyamatosan bővítettük. Sokféle, színes és változatos gyermeki tevékenységet lehetővé tevő udvari felszereltséggel rendelkezünk.

A gyermekek által használt tárgyakat mindenkor hozzáférhető módon, biztonságukat garantálva helyezzük el.

Óvodásaink számára mindig elérhetőek a könyvek, ezeket, mint egy kis könyvtárat folyamatosan alakítjuk és bővítjük. Szeretnénk elérni, hogy az elkövetkező évek során olyan gyerek-kiskönyvtár jöjjön létre óvodánkban, ami hatékonyan segíti szakmai munkánkat.

Tudatosan törekszünk arra, hogy meglévő adottságainkat, amelyek jelenleg is ideálisnak mondható, a jövőben fenntartsuk, illetve bővítsük. A fenntarthatóság kiemelten fontos szempont számunkra.

Egyik kiemelt célkitűzésünk, hogy óvodánkba szeressen járni a gyerekek, mindenki szívesen jöjjön be hozzánk, jól érezze magát nálunk.

A belső terek, csoportszoba kialakítása során nemcsak arra törekedtünk, hogy az ide járó gyerekeknek legyen megfelelő és barátságos, hanem arra is, hogy kedvező munkakörnyezetet biztosítsunk az óvodai dolgozóinak, és hogy a szülők is érezzék magukat jól az épületben.

Plusz feltételekkel is rendelkezünk, van tornaszoba, só szoba is, ahol a gyerekek az egészséges életmódhoz kapcsolódóan igénybe veszik azt.

Óvodánk arculatának másik meghatározó eleme a rendkívül gazdag természeti táj jelenléte. A jó levegő, séták, kisebb kirándulások lehetősége utazás nélkül felbecsülhetetlen a gyerekek egészsége érdekében.

3. Óvodai ünnepek

Hagyományos ünnepek	Néphagyományok és a keresztény kultúrához tartozó ünnepek	Nemzeti ünnep	Települési szintű ünnephez kapcsolódó	Természet és környezetvédelemmel kapcsolatos
Szüret Anyák napja Évzáró ünnepség Gyereknapi Mikulás ünnepség	Advent Húsvét Pünköszt Karácsony	Március 15 Október 23 Június 4 A nemzeti összetartozás napja	Idősek napja Falunap Falukarácsony	A víz világnapja Föld napja Madarak és fák napja Állatok világnapja Takarítási világnap

VI. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

1. Az óvoda és a család kapcsolata

Az együttműködés formái változatosak

- Mindennapi kapcsolat a szülőkkel. Együttnevelés a gyerekek fejlődése érdekében,
- Szülői értekezlet egy évben háromszor csoportos értekezlet,
- Családlátogatás egy évben egyszer
- Fogadóóra egy évben kétszer.
- Közös programok, ünnepek, rendezvények a szülőkkel együtt.
- Nyílt nap egy évben kétszer
- Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során a családi neveléshez illesztett megoldásokat javasol

2. Az óvoda kapcsolatai más intézményekkel

a.) **Az iskolával** az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése érdekében szoros kapcsolatot tart. A kapcsolattartás lehetséges formái:

- kölcsönös óra-és csoportlátogatások
- közös nevelőtestületi megbeszélések, szakmai napok, ünnepek, programok
- a leendő elsős tanítónők meghívása a leendő első osztályos gyermekek megismerése céljából
- az iskolába készülõ gyermekek (esetleg szülõkkel együtt) ellátogatnak az iskolába
- a volt nagycsoportosokat meglátogatják az óvodapedagógusok – a gyermekek fejlődésének után követése
- közös szülői értekezlet szervezése beiskolázás előtt
- közös programok a volt nagycsoportosoknak és a leendő első osztályosoknak
- az első osztályosok után követése, a mérés-értékelés tapasztalatainak beépítése a nevelőmunkába

b.) **A családi napközivel** – az elmúlt évek tapasztalatai alapján több bölcsődés érkezik óvodánkba a szomszéd településről. Az óvodáztatás, az integrált nevelés érdekében a leendő óvodás gyermekek szüleinek megnyerése és a gyermek zökkenőmentes befogadása érdekében az óvoda kezdeményezi a kapcsolatfelvételt, amelynek lehetséges formái:

- óvodalátogatás szervezése
- szórólap eljuttatása a szülők számára
- nyílt nap és különböző programok szervezése a szülőknek és a gyermekeknek

c.) **Gyermekvédelmi és gyámügyi szervezetekkel**

Szociális segítő az intézményben (feladatait együttműködési megállapodás rögzíti)

d.) **Önkormányzattal, mint fenntartóval**

Biztosítja intézményünk személyi és tárgyi, valamint szakmai feltételeit. Az együttműködés lehetőségei:

- ünnepek, rendezvények, kulturális programokban való közös együttműködés
- beszámoló, tájékoztatás kérése

- testületi üléseken való részvétel
- az óvoda programjának megvalósításához támogatás, segítségnyújtás, szülői igények felmérése

e.) Egészségügyi intézményekkel, szervezetekkel

- a védőnővel a gyermekek rendszeres egészségügyi szűrővizsgálatának elvégzése érdekében az egyeztetett egészségügyi terv szerint tart kapcsolatot, valamint együttműködik a gyermekek védelmével kapcsolatos feladatok ellátása során.
- a fogorvosi évenkénti szűrővizsgálat megszervezése
- folyamatos együttműködés a háziorvossal/ gyermekorvossal a gyermekek egészségvédelme érdekében (belgyógyászati szűrővizsgálatok, hiányzások igazolása, valamint fertőző megbetegedések jelentése, kölcsönös tájékoztatás, egészségvédelem-betegségmegelőzés, gyermekvédelem)

f.) Helyi társadalmi és civil szervezetekkel

- együttműködés települési ünnepek, rendezvények szervezésében
- együttműködés helyi projektek, esetleges pályázatok megvalósításában
- részvétel, meghívás egymás rendezvényeire (Együtt Demjénért Alapítvány)
- önkéntes munka, támogatás felajánlása

g.) Oktatási Hivatal – Egri POK– szakmai támogatás, ellenőrzés, minősítés

Az óvodapedagógusok nevelőmunkájához, szakmai fejlődésük segítéséhez a szaktanácsadók és szakértők segítségét vehetik igénybe.

h.) Nevelési Tanácsadóval, Szakértői Bizottsággal, Logopédiai Intézettel

- kiemelt figyelmet érdemlő gyermek fejlettségi szintjéről szakvélemény kérése
- együttműködés kiemelt figyelmet érdemlő gyermek integrált nevelésében
- javaslat, szakvélemény tanköteles korba lépő gyermek beiskolázásához,
- tanácsadás kérése
- speciális képzettségű szakember, utazó gyógypedagógus biztosítása
- utazó gyógypedagógus-logopédussal történő együttműködés

i.) Hitoktatás és az óvoda

A gyermekek erkölcsi nevelésének elősegítése érdekében biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a gyermekek rendszeres katolikus hitoktatásban vehetnek részt.

j.) „A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményeivel, a külhoni magyar óvodákkal

- kapcsolatépítés
- lehetőség szerint szakmai kapcsolattartás, szakmai tapasztalatszere látogatás

VII. A NEVELÉS TERVEZÉSE ÉS IDŐKERETEI

Az óvodai nevelés célját és feladatait pedagógiai tudatossággal a gyermekek egyéni adottságaihoz igazítva, differenciáltan tervezzük meg. Az óvodapedagógus számára alapvetően fontos feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása. Figyelembe vesszük és építünk a spontán, gyermeki ötletekre, tapasztalatokra is.

A tervezésben tudatosan számításba vesszük, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző, és a gyermek fejlődését tekintve is különböző szinteken lehet egyik vagy másik képességét illetően.

A gyermekek fejlesztésénél a DIFER mérésekre alapozunk s a Varázsjáték is jelez számunkra melyik a gyermek erős vagy gyenge oldala, amit meg kell támogatnunk.

A nevelés és a tanulás egymással szoros kölcsönhatásban valósul meg. A cél a feladatok ismeretében, hogy a fejlesztést hosszútávon, éves periódusokban gondoljuk át, s azt konkrét formában egy-két hetes periódusokban, témahetekben vagy projektekben tervezzük.

Feljegyzéseket vezetünk a gyermekek egyéni fejlődési üteméről (DIFER mérés), melyről rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket.

A tehetséggondozásban elért eredményekről is tájékoztatjuk a szülőket!

1. A nevelés időkeretei

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megvalósuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a keretet, a feltételeket.

Ezek korcsoportnak megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek.

Ahogy a gyermek együttműködő képessége, feladattudata, tartása fejlődik, a tevékenység időtartama is növekszik (5-35 perces) Általában mikrocsoportosan, több gyermek együttes részvételét igénylő tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

A gyermekek számára tervezett napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a témák a tevékenységekkel való összefüggése, szem előtt tartva a kooperációt és a játék kitüntetett szerepét.

Javasolt napirend:

Időtartam	Tevékenység (folyamatos napirendben, amelyben minden gyermek sajátos életritmusa belefér, párhuzamos tevékenységek biztosításával)
<p>Óvoda nyitásától-ebédig 6.30 perctől 12.00-ig</p>	<p>Személyes percek Szabad játék-közben</p> <ul style="list-style-type: none"> -Gyülekezés -Szabadon választható és párhuzamosan szervezett játékok és tevékenységek egyénileg vagy mikrocsoportosan -Folyamatos tízórai. -Munka jellegű tevékenységek -Részképességek fejlesztése egyéni szükségletek alapján -Varázsjáték (kedd és péntek) -Alapozó torna (hétfő) -Beszélgetőkör -Levegőzés, séták, játék a szabadban (természeti környezet élményszerű megtapasztalása) - Időjárásnak megfelelően játék a szabadban, munka jellegű tevékenységek az óvoda udvarán (növény- és kertgondozás, Énekes- és gyermekjátékok, Mozgásfejlesztő, állóképesség-javító játékok, Szabadon választott játéktevékenységek, kézműveskedés) -Előkészületek az ebédhez -Testápolási teendők, előkészület az ebédhez. -Étkezés (12.00) -Tisztálkodás, készülődés a pihenéshez.(12.30) -Tisztálkodás, fogmosás
<p>Ebédetől – hazamenetelig 16.30-ig</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Pihenés (12.45-15.15) -Csendes pihenő, 14-től az ébredező gyerekeknek felkínált tevékenység. -Tisztálkodás. Uzsonna. -Játék a csoportszobában, szabad játék közben differenciált játékos fejlesztés, illetve az udvaron való játék a szülő érkezéséig. -Időjárásnak megfelelően játék a szabadban

A csoport heti rendje:

Az állandó tevékenységek heti rendszere

Napok	Délelőtti játékba integrált tanulás	Udvari vagy délutáni játékba integrált tanulás
Hétfő	Anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása Beszélgető kör Mesélés-verselés Alapozó torna Séta, természeti környezet élményszerű megtapasztalása Külső világ tevékeny megismerése	Mindennapos mozgás Munka jellegű tevékenységek (növény és kisállat gondozás)
Kedd	Anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása Logopédia Mesélés-verselés Varázsjáték Matematika tartalmú tapasztalatok szerzése	Mindennapos mozgás Szabadon választott játéktevékenységek
Szerda	Részképességek fejlesztése egyéni szükséglet alapján Mesélés-verselés Ének-zene, énekes játék, gyermektánc De. sószoza	Mindennapi mozgás Szabadon választott játéktevékenységek
Csütörtök	Mesélés - verselés Munka jellegű tevékenységek (növény és kisállat gondozás) Mozgás Anyanyelvi nevelés (beszélgető kör)	D.u: sószoza Szabadon választott játéktevékenységek
Péntek	Mesélés-verselés Varázsjáték Rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás	Mozgás fejlesztő, állóképesség-javító játékok

Az óvodapedagógusok módszertani szabadságának tiszteletben tartása mellett a fenti táblázatba foglalt napi és hetirend javasolt!

A hetirendben megjelenő minden tevékenységformát tervezni kell, de a csoport spontán lehetőségei, programjai és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembe vételével az évben adódó eseményekhez, az időjáráshoz, gyermekek spontán ötleteihez és az intézmény tárgyi feltételeihez alkalmazkodva ezek módosíthatók. A komplex tevékenységek helyei és időkeretei a gyermekek képességei és igényeinek megfelelően megváltoztathatóak.

Térítés nélkül, nevelési időn belül biztosítjuk a fenntartó által finanszírozva azokat a fejlesztő-felzárkóztató / tehetséggondozó és fejlesztő programokat, amelyek segítik óvodai neveléssel kapcsolatos célkitűzéseink megvalósítását:

- SZPT (Varázsjáték)
- néptánc oktatás
- alapozó terápia

A szülők kérésére szervezett egyéb foglalkozásokra (hittan oktatás) nyitvatartási időn túl kerül sor, amelyet az éves munkaterv tartalmaz.

2. A fejlesztés módszere, formai kerete

A fejlesztés módszere az egyénre szabott, differenciált fejlesztés a csoport keretein belül. Tehetséggondozás területeire vonatkozóan a téma mélységében történő gazdagítás, dúsítás.

A gyermekek önállóan, spontán szerzett tapasztalatai nagyon jó kiindulópontot jelentenek az óvodapedagógus számára a tudatos, irányított tapasztalás megszervezéséhez. Fontos, hogy cselekvés közben, cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek, és valódi, a környezetben meglévő problémával foglalkozzon. Kreatív problémamegoldásra ösztönözzük a gyermekeket. Saját maga jöjjön rá a megoldásokra óvodapedagógus irányításával.

A teljes nevelési folyamat a gyermeki tevékenységre, önállóságra, döntési helyzetekre és sokoldalú tapasztalatszerzésre épül.

Az óvodapedagógus dönti el, hogy az adott esetben kötetlen kezdeményezés vagy olykor kötött foglalkozás keretein belül kívánja elképzeléseit megvalósítani. A fejlesztést, a foglalkozás formáját a kitűzött cél elérését leginkább segítő formában határozza meg figyelembe véve a csoport és az elérni kívánt eredmény sajátosságait.

A Varázsjáték (SZPT) óvodánkban, a 2018/19-es nevelési évben indított foglalkozás, egy héten két alkalommal 3 órában. Ez a játékforma kiválóan alkalmas a tehetséggondozásra, hiszen a játékidő alatt egyre beljebb és beljebb lépkedünk a gyerekek belső szelfjébe, így, mire a grafikus részhez érünk, a játékosok már egészen belső énjükben vannak és a grafikus megosztásokban, teljes mértékben azt osztják meg, ami feszíti, terheli, foglalkoztatja őket. Egészen megnyílnak, mert a játék megteremti a feltétel nélküli elfogadás légkörét.

A játék során élesen kirajzolódik a gyermek konkrét érdeklődési területe, a varázsjáték számos területen fejleszti a kisgyermeket.

VIII. TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚSÁG ALAPJÁN MŰKÖDŐ ÓVODAI NEVELÉSI PROGRAM

A Tevékenységközpontú óvodai nevelés célja, feladatai.

Nevelési cél:

- a 3-7 éves gyermek társadalmi gyakorlatra történő általános felkészítése
- a teljes gyermeki személyiség fejlesztése tevékenységek által, tevékenységeken keresztül
- az életre való felkészítés tevékenységek által, tevékenységeken keresztül / érzelmi nevelés és szocializáció – erkölcsi és közösségi nevelés/
- a családdal történő együttnevelés
- értékközvetítés (család, egészség, erkölcsi értékek, kulturális értékek)

A nevelési célt a gyermek testi és lelki szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembevételével, a gyermek adottságaiból kiindulva valósítjuk meg.

A pedagógiai célok és feladatok centrumában a tudatosan fejlesztett együttműködési és érintkezési képességek állnak: a kommunikációra és kooperációra való képessé tétel

Tevékenységek szervezése:

- minél változatosabb, egy időben többfajta párhuzamosan
- végezhető tevékenységek szervezése
- élmények nyújtásával minél komplexebb és sokrétűbb tevékenységformák kialakítása
- a gyermekek meglévő tapasztalataira való támaszkodás, élmények feldolgozása

Képességfejlesztés

- bázisa: a tevékenység
- kommunikációs és kooperációs képességek fejlesztése tevékenységszervezéssel
- folyamatosan biztosítjuk a gyermekek számára a képességek kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlását
- folyamatos megfigyelés útján törekszünk a képességek fejlesztésére
- a kiemelt figyelmet érdemlő, a hátrányokkal küzdő és a tehetséges gyermekeket egyénre szabottan fejlesztjük (Varázsjáték heti 2x3óra)
- a családokat rendszeresen tájékoztatjuk a gyermek képességeinek fejlődéséről, az otthoni neveléshez tanácsokat adva a szülőket is bevonjuk a nevelő-fejlesztő munkába
- a fejlesztés 4 éves kortól a DIFER mérés eredményeire alapozottan történik
- társas érintkezés, a verbális és a nem verbális kommunikáció formáinak kialakítása

IX. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI, AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI, A KOMPLEX FEJLESZTÉS TARTALMA

1. A befogadás

- A gyermek befogadás nagyon sok türelmet, gyöngédséget, időt igényel, de mivel a szülők többsége dolgozik, van, hogy minden új kicsi gyermek együtt szokik az óvodai élethez. Optimális esetben egy héten 2-3 új gyermeket tudunk fogadni, akikre fokozottan figyelmet kell fordítani többi gyermek igényeinek kielégítése mellett.
- A befogadás fokozatos és folyamatos – először csak 1-2 órát tölt a gyermek az óvodában, eleinte a szülővel, majd nélküle.
- A befogadás időpontját, folyamatát az óvodapedagógusok határozzák meg a szülővel egyetértésben (maximálisan 3 hét)
- A befogadás alatt nem kívánjuk meg az új gyermektől, hogy bekapcsolódjon a tevékenységekbe. A befogadás alatt az önkéntességre és az utánzási hajlamra építve a biztonság és bizalomérzet kialakulása után minden gyermek bekapcsolódik majd a szervezett tevékenységekbe.
- A befogadás során a gyermekben kialakul az érzelmi kötődés az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítő dajka személye iránt.
- A szülő bizalmának elnyerése az óvoda és a család együttműködésének alapja, amelyre kiemelt figyelmet kell fordítani a beszoktatás folyamán
- A csoportba járó gyermekeket is fel kell készíteni az új gyermekek fogadására, hogy minden tekintetben biztosítva legyen a szeretetteljes légkör, a jó hangulat az ismerkedés időszakában
- A gyermek tervszerű, tudatos fejlesztése azután kezdődik, ha a gyermek beilleszkedett a csoportba, jól érzi magát, megismerkedett a felnőttekkel és a gyermekekkel, biztonságosan mozog az őt körül vevő környezetben.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a beszoktatás folyamán a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése
- megfelelő gondozottság biztosítása
- szeretetteljes óvodai légkör biztosítása
- együttműködés a szülővel

2. Játék

A játék a kisgyermek alapvető szükséglete, legfejlesztőbb tevékenysége, elemi pszichikus szükséglete, amely az óvodai mindennapokat átszövő legfontosabb tevékenység.

Fontos, hogy az óvodapedagógus kommunikációja viselkedése a gyerekek számára modell értékű legyen. Feladatunk, hogy a játéktevékenységet fel tudjuk használni a tanulási tevékenységre

A játéktéma, mindig a valóság az a területe, amely a játékban tükröződik. A játék tartalma a játékban konkrétan megjelenő történés. A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban.

A gyermek a játékban észrevétlenül „tanul”, kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, és az őt érő élményeket.

A legfontosabb feladatunk a sokrétű, változatos témájú játék kialakítása, ötletekkel, helyzetteremtéssel, közös élményszerzési lehetőségek biztosítása.

A játék

- komplex tevékenységforrás, amely kitűnő talaja a fejlesztésnek
- a környezetről a legfontosabb ismereteket a játékon keresztül közvetítjük
- lehet spontán és az óvodapedagógus által irányított
- a kisgyermek első valódi játszótársa a családban és az óvodában is a felnőtt (szülő, óvodapedagógus) feladatunk a játék terén:

Feladatunk

- a gyermekek számára nyugodt légkör, elegendő hely, idő és a gyermeki fantáziát kibontakozását segítő játékeszköz biztosítása
- sokrétű, változatos témájú játék kialakítása ötletekkel, helyzetek teremtése
- a gyermek élményeire, érdeklődésére való támaszkodás, közös élményszerzési lehetőségek biztosítása, bekapcsolódás a játékba, együttjátás a gyermekkel, utánozható minta nyújtása
- támogató, ösztönző magatartás az óvodapedagógus részéről

3. Tevékenységben megvalósuló tanulás

Az óvodai tanulás folyamatos komplex folyamat, ami minden téren támogatja a fejlődést és a gyermek személyiségének egészére hatással van. Ilyen tanulás az utánzásos, spontán, ami nem szűkül le az ismeretszerzésre és az egész nap folyamán végig jelen van, akár óvodán kívüli tevékenység is lehet. Arra törekszünk, hogy a gyermek számára összefüggő, komplex mégis jól megérthető, feldolgozható ismeretet, tevékenységeket biztosítsunk már a beszoktatás során, és után is.

A nagyobb témákról tematikus tervet készítünk, ezt bontjuk le heti tevékenységtervekre, majd a heti tervekben rögzítjük az egyes tevékenységek anyagát, célját, feladatait. A tervezés és a megvalósítás során összekapcsoljuk a különböző tartalmakat, a tevékenységformákat, a kifejezési formákat a gyermek és a felnőtt tevékenységével, személyiségével.

Feladatunk tanulás terén:

- egyszerre, egy időben csak keveset, de minőségében és használhatóságában mégis több ismeretet nyújtunk
- tehetségterületen mélységében gazdagítsuk a témát
- a gyerekek örömmel, önként vegyenek részt a tanulásban – belső motiváltság kialakítása a tanulás iránt
- a tanulás módszere: több érzékszervet igénybevevő tapasztalás és sokoldalú cselekedtetés
- komplexitás érvényesítése
- képességfejlesztés
- a gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának, érdeklődésének kielégítése

- olyan szituációk teremtése, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömét, megtapasztalhatja saját teljesítőképességét
- differenciálás
- kompetenciák fejlődjenek, formálja a gyermek attitűdjét
- személyre szabott pozitív értékelés
- érték közvetítés, melyek tartósan épüljenek be a személyiségbe
- a tágabb és szűkebb környezet megismerésével a hazai táj és a szülőföld szeretetére nevelés
- a környezet védelmére és a természet szeretetére nevelés

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- utánzásos minta-és modellkövetéses magatartás-és viselkedéstanulás, szokások kialakítása
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos, cselekvéses tanulás
- gyermeki kérdésekre és válaszokra épülő ismeretszerzés
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- gyakorlati problémamegoldás

3.1. Verselés, mesélés

A mese, vers során a gyerekek érezzék, nyugodt, biztonságos környezetbe vannak. Ismételjük kedvenc meséiket, verseiket és mondókáikat. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Feloldja a gyermek szorongásait, és megoldást kínál arra. A mese mondása, olvasása örömforrás, a megnyugvás eszköze, érzelmi biztonságot ad.

A mesélés során bővül a gyermek szókincse, felkelti a gyermek érdeklődését a könyvek iránt, a gyermek megtanulja, hogyan kell „hallgatni” a mesét, a nagyoknak pedig pozitív élmény, hogy örömmel nézzenek az olvasni tanulás elé. A mese érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének leghatékonyabb eszköze.

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására.

Az óvodapedagógussal való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, a játéktevékenységekhez hasonlóan a mesehallgatás állapotában a gyermek egy belső képvilágot jelenít meg. A mindennapi mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Beépülnek a mindennapi társalgásba. Kombinálása mozgással, ábrázolással az önkifejezés egyik módja. Mindennap meséljünk a gyerekeknek!

Az óvodások életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Az óvodapedagógus feladata:

- az irodalmi élmény nyújtásához megfelelő hangulat kialakítása a mese élő bemutatása anyag kiválasztás az értékes népi, (népmesék, népi hagyományokat

felelevenítő mondókák, rigmusok) és a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeiből, meséiből, a klasszikus és a kortárs művekből a gyermek életkori sajátosságaihoz mérten

- hagyományos és IKT eszközök használata
- minden napi mesélés megvalósítása
- a bábozás és dramatizálás eszközeivel tárja fel a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat

3.2. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc

Az ének-zene a művészeti tevékenységek egyik eleme, amit a nap során bármikor, bármelyik másik tevékenységgel – játékkal, rajzolással, bábozással, – összekapcsolva alkalmazhatunk.

Lehet spontán és alkalomszerű, vagy az óvodapedagógus által kezdeményezett és kötelező tevékenység is. Az ének-zene öröme:

- a környezet hangjainak megfigyelése
- az ölbéli játékok,
- a népi gyermekdalok,
- az éneklés, az énekes játékok
- felkeltik zenei érdeklődését,
- formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát
- közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.
- a hagyományok megismerése, továbbélése

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások szerepe:

- a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás)
- és zenei kreativitásának alakításában
A zenehallgatási anyag megválasztása
- nemzeti hovatartozás figyelembe vétele
- erkölcsi nevelés, identitástudat erősítése – a magyar népdalok, a magyar mondavilág, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok
Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének része
- spontán utánzással

Az óvodapedagógus feladata:

- a mindennapos éneklés-zenélés
- az igényes anyagválasztás
- magyar népi hagyományok megismertetése a gyermekekkel
- a kulturális örökség értékeinek megismerésével hazaszeretetre nevelés
- a gyermek számára mintaszerű előadásmód
- Zenei hallás, ritmusérzék és formaérzék megalapozása, fejlesztése az egyéni sajátosságok figyelembevételével
- hagyományos és IKT eszközök használata

3.3. Rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, mindennapos tevékenység az óvodában.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, a gyermeki személyiség fejlesztésének.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül, fejleszti az esztétikai érzéket, fejleszti a képi-plasztikai kifejezőképességet, a térforma és szín képzeleinek gazdagodását. Általa kibontakozhatnak a tehetségek.

A gyermek, miközben felfedez környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Képi gondolkodást, komponáló-térbeli tájékozódó és rendező képességet fejleszt.

Az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosítunk.

A nap bármely szakaszában megvalósítható, teret kap a tehetséggondozás, fantázia, kreativitás az eszközök elérhetőségének biztosításával!

Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

Az óvodapedagógus feladata:

- a gyermekek megismertetése az eszközök használatával
- a különböző anyagok, technikai elemek és eljárások megismertetése
- a tevékenységekhez tér és eszközök biztosítása
- a gyermekek műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel való megismertetése az információs technológia lehetőségeinek kihasználásával
- hagyományos és IKT eszközök használata a felkészüléshez és a foglalkozáshoz
- a gyermekmunkák gyűjtése, gyermekrajzok elemzése a fejlődés nyomon követéséhez
- Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására
- a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés

3.4. Mozgás

Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás

A mindennapos mozgás lehetőségét biztosítjuk a napirendbe valamint heti egy alkalommal a tornaszoba rendelkezésünkre áll hosszabb mozgásos tevékenység levezetésére.

Mozgásos játékok, tevékenységek

Alkalmas az erő és az állóképesség fejlesztése, a teherbíró képesség fejlesztése az izomegyensúly kialakulásának segítésére. Kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait

Spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek

Együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.

Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. Helyszín lehet az udvar, a csoportszoba vagy a tornaszoba.

A mozgás mindig az adott korcsoportnak megfelelő.

Az óvodapedagógus feladatai:

- mozgásos tevékenység szervezése, szabadidős és játéktevékenység szervezése, gyermektánc séta, kirándulás, úszás, vízhez szoktatás
- Természetes mozgásformák gyakoroltatásával fejlesztjük a gyermekek ügyességét, gyorsaságát, állóképességét, erejét
- Rendszeres, mindennapos testnevelés a napirend részeként. Keltsük fel a gyermekek érdeklődését a mozgás iránt. Szeretessük meg a közös tevékenységet
- a gyermekek életkorból adódó mozgásigényének kielégítése mozgásos játékokkal lehetőség szerint a szabad levegőn tartózkodás ideje alatt
- vegye figyelembe a gyermekek egyéni szükségleteit és eltérő képességeit
- a gyermek egyéni képességeinek, terhelhetőségének, fizikai állapotának figyelembevétele
- hagyományos és IKT eszközök használata

3.5. Külső világ tevékeny megismerése

Környezetismereti tapasztalatok szerzése

A gyermekek fedezzék fel a közvetlen és tágabb környezetüket, tudják hol születtek, mikor, milyen országban élnek, melyik településen,

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét. Pozitív érzelmi viszony alakuljon ki a természethez és az emberi alkotásokhoz.

Nyújtsunk nekik adott életkorhoz megfelelő természeti és társadalmi ismereteket, mindig ehhez tartozó sokoldalú tapasztalatszerzésen keresztül történjen. Kíváncsiságukat élményekkel párosítsuk, kísérletezzenek, fedezzék fel környezetüket, ezzel segítsük a saját környezetükben való eligazodást.

Mindig érezzék biztonságban magukat a tevékenységek alatt, legyen az óvodai ismeretszerzés, vagy óvodán kívüli tapasztalatszerzés. Infokommunikációs eszközök használatával a megismerés és az önálló tanulás képességének megalapozása

Biztosítani kell

- elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket
- a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre,
- a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

Hangsúly legyen

- a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.
- az értékorientált közösségi nevelésre (egészség, család, környezeti értékek)
- az emberi, a természeti és a tárgyi értékek védelmére nevelés
- a szülőföld, a hazai táj, a helyi hagyományok, népszokások szeretetére és védelmére nevelés, a közösséghez tartozás élményének megéreztetése, nemzeti identitástudat fejlesztése
- a családtagok, a családi szokások, az idősek tiszteletére nevelés, a családi közösség, mint érték megismertetése
- az állat és növényvilág, az őket körülvevő környezet és természet védelmére nevelés
- egészség és betegség összefüggéseinek megértése
- a táplálkozás és a mozgás szerepének megismerése az egészség megőrzésében

Témái lehetnek: évszakok, napszakok, emberek, állatok, növények, közlekedés, környezetvédelem, az ember által alkotott tárgyi környezet, kerti munka, növény-és állatgondozás, testünk-testápolás, viselkedés-és illemszabályok, személyi adatok-bemutakozás, valamint olyan témák, amelyek felkeltik a gyermekek érdeklődését

Az óvodapedagógus feladatai:

- tegye lehetővé a gyermekek számára a környezet megismerését sokoldalú tapasztalatszerzéssel, játékos jellegű tevékenységek szervezésével
- biztosítson elegendő időt, helyet, eszközöket a szervezett és a spontán tapasztalatszerzésre
- a tervezett témák feldolgozására természetes környezetben, lehetőség szerint a szabadban kerüljön sor
- környezetvédelmi témájú tematikus napok szervezése
- szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása közvetlen tapasztalatszerzéssel
- a gyermekekkel a természet szépségeinek megláttatása, védelmére nevelés, szemléletformálás
- segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését
- a fenntartható fejlődés érdekében tegye lehetővé a környezettudatos magatartásformák megismerését és gyakorlását
- közös programok szervezésével vonja be a családot is a környezetvédelmi nevelésbe

Matematikai tapasztalatok szerzése

A matematikai nevelés önállóan, de komplex formában valósul meg a gyermek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára épülve.

A matematikai tanulás formái az utánzásos-minta- és- modellkövető, valamint a spontán, játékos tapasztalatszerzés, amely az óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épül.

A matematikai tanulás formái:

1. utánzásos-minta- és- modellkövető
2. spontán, játékos tapasztalatszerzés, amely az óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épül

Az óvodapedagógus feladatai:

- matematikai tapasztalatok szerzéséhez tevékenységek szervezése

- spontán adódó helyzetek kihasználása
- gyakori problémafelvetés és feladatmegoldás
- gyermeki kérdésekre válaszok, magyarázat adása
- foglalkozások kezdeményezése
- a gyermekek eltérő fejlettségi szintjének figyelembevétele
- a gyermek önmagához mért pozitív értékelése, egyénre szabott fejlesztése
- IKT eszközök használata a hagyományos foglalkozási eszközök mellett
- projekttervezés megvalósítása
- komplexitás érvénye

Bevezetés a matematikába

- matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatása
- matematikai beállítódás
- természetes és szimulált helyzetekben matematikai tapasztalatok szerzése

Az intenzív fejlesztés szakasza

- iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerzése
- gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása
- az óvodapedagógusok által irányított tapasztalatszerzések és feladatmegoldások révén mélyebb, sokoldalúbb összefüggések feltárása
- matematikai képességek fejlesztése játékba ágyazottan, játékos tapasztalatszerzéssel

4. Munkatevékenység

A munka az óvodában játékos jellegű, rendszeres, folyamatos és hasznos. A gyermek minden olyan munkát elvégezhet, amelyhez van kedve és testi épsége veszélyeztetése nélkül képes azt megvalósítani. Az életre nevelésben nélkülözhetetlen

Célja:

- életre nevelés, társadalmi gyakorlat megismerése
- személyiségfejlesztés
- feladattudat, kötelességérzet fejlesztése
- önállóságra nevelés
- érték közvetítés

A gyermek minden olyan munkát elvégezhet, amelyhez kedve van és testi épsége veszélyeztetése nélkül képes azt megvalósítani.

4.1 Önkiszolgálás

Testápolás során a gyermekeket először alapvető szükségleteik, kielégítése motiválja. A kezdeti hiányosságot felváltja a jól kialakított szokásokon alapuló igényes testápolás, a hozzá kapcsolódó alapvető fogásokkal.

Étkezésnél megismertetjük a terítéshez, étkezéshez szükséges tevékenységeket, mozgásokat, majd készség szintre emeljük azokat.

Öltözködés folyamán a hőmérsékletnek megfelelő öltözködés igényét igyekszünk kialakítani. A ruhadarabok nevét, célszerű használatát, a vetkőzés, ill. öltözés helyes sorrendjét és módját gyakoroltatjuk

Környezetünk rendjének megőrzése

Belső igényné szeretnénk alakítani. Sokat jelenthet a felnőttek példamutatása és a rendszeresség.

4.2 Közösségért végzett tevékenységek

A mindennapi étellel kapcsolatos **állandó és alkalmi** munka:

- Játékok javítása, készítése
- Teremrendezés, takarítás, díszítés
- Ünnepi készülődés, ajándékkészítés
- Házimunka jellegű tevékenységek: sütés, főzés, befőzés
- Az óvoda udvarának rendben tartása, takarítása
- Játékok elpakolása

4.3 A naposi munka

Az önkiszolgálással kezdődik már kiscsoportos korban és a középső, illetve nagycsoportban kiteljesedik az étkezések során. Az óvodai napirendben napi háromszori együtt étkezés az étkezési kultúra elsajátítása és közösségformáló ereje miatt kiemelt nevelési tevékenység.

4.4 Növénygondozás-állatgondozás feladatai:

- Élősarok kialakítása, rendben tartása
- Folyamatos gyűjtőmunka, termékek betakarítása
- Kert gondozása, levélgyűjtés
- Madarak rendszeres etetése
- Segítés az öntözésben, növényápolásban, telepítésben

Ezek a tevékenységek mind igénylik a felnőtt jelenlétét, irányítását, de megfelelő lehetőség biztosításával, s a munkafogások precíz elsajátításával a gyermekek egyre nagyobb részt vállalnak belőle.

4.5 Gyűjtőmunka

Évszakhoz, feladathoz függően a gyerekek a szülők segítségével otthon gyűjtsék össze azokat a dolgokat, amiket az óvodapedagógus kér.

A gyűjtőmunka mindig a tervezett időre (kb. egy hét) szól, hogy legyen elég idő a gyűjtésre, annak, aki szívesen részt akar venni a csoport életében úgy is, hogy otthon is folytatja az óvodai munkát. Aki összegyűjtötte az adott dolgokat hozza be a csoportba. A család bevonása a csoport életébe, feladatokba.

Feladataink

- olyan munkajellegű tevékenység biztosítása, amelyet a gyermek örömmel és önállóan végez
- rendszeresség és folyamatosság biztosítása
- az óvodapedagógus tudatos pedagógiai szervezőmunkája
- a valódi értékteremtő munka megismertetése a gyermekkel, amely a materiális értékeken kívül erkölcsi, szellemi, esztétikai értékeket is képvisel
- konkrét, reális, az óvodapedagógus által megfogalmazva a gyermek saját magához viszonyított fejlesztő értékelése
- a család bevonása programok, projektnapok szervezésével

X. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

1. Egészséges életmódra nevelés

A gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatok az óvodai nevelés egyik alapvető tevékenysége. Az egészséges életvitel igényének alakítása kiemelt jelentőségű. Ehhez fontos a szokások elsajátíttatása, folyamatos gyakoroltatása.

A gyermekek szükségleteik kielégítésére fokozatosan válnak képessé, óvodáskor végére megtanulják az önálló öltözködést, étkezést, testápolási teendők elvégzését, amely a rendszeres gyakorlás következtében – a családi nevelés támogatása mellett – kialakul a szokásrendszer.

Az óvodapedagógus mellett a nevelőmunkát segítő dajkák is segítenek a gondozási tevékenységgel szokásrendszer kialakításában

Feladataink:

- egészséges – zsúfoltságtól mentes – környezeti feltételek biztosítása, és egészségneveléshez szükséges felszerelések, eszközök biztosítása
- betegségek, fertőzések terjedésének megakadályozása és korrekciója
- rendszeres egészségügyi szűrővizsgálatok megszervezése a szülők bevonásával
- testápolással, fogmosással kapcsolatos higiénias szokások elsajátítása
- öltözködési szokások elsajátítása, gyakorlása, önálló öltözködés
- kulturált étkezési szokások gyakorlása, elsajátítása, amelyhez a csoportban dolgozó felnőttek adnak utánozható mintát a gyermekekkel történő együtt étkezés során
- egészséges táplálék megismertetése, egészséges táplálkozás megszerettetése a gyermekekkel, amelyhez a csoportban dolgozó felnőttek nyújtanak mintát
- helyes napirend
- megfelelő mennyiségű, mozgás és pihenés biztosítása
- a szabad levegőn való tartózkodás optimális idejének biztosítása a napirenden belül
- a rendszeres mozgás megszerettetése
- a család bevonása az egészségnevelési feladatok megvalósításába
- egészséghét szervezése
- együttműködés a védőnővel, orvossal, egészségügyi ellátó és egészségnevelési szervezetekkel
- az egészséges étkezés szokásai közül különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése

A helyes életritmus

A napi életritmus, a rendszeresen megszokott időben végzett tevékenység visszahatnak az életfolyamatokra, az egészséges testi szellemi fejlődés alapfeltétele, a gondozás központi kérdése.

A gyermek óvodában eltöltött idejét a szükségleteknek megfelelően kell megszervezni, egyéni és élettani szükségleteik figyelembevételével kell megterveznünk, a családok bevonásával.

Táplálkozás

A gyermekek az óvodában a napi háromszori étkezéssel a tápanyagszükséglet 65-70%-át kapják meg a növekedéssel járó testépítéshez.

Az étkezések azonos időpontban történnek, az étkezések között 2-2,5 óra eltérésnek kell lennie.

A gyermekek óvodába kerülés után önkiszolgáló munka keretében tanulják meg a saját személyükkel kapcsolatos étkezési szokásokat.

A naposi munka keretében gyakorolják a terítést és az étkezéssel kapcsolatos munkák elvégzését, mint közösségért végzett tevékenységet.

A kulturált étkezés szabályait fokozatosan sajátítják el a gyermekek az óvodapedagógusok, a dajka, mint modell – mintakövetés alapján – akik a gyermekekkel együtt étkeznek.

A folyadék a csoportszobában és az udvaron is a gyermek rendelkezésére áll a nap folyamán mindig.

A gyermekek étvágyában, ízlésében, táplálkozásában nagy egyéni különbségek vannak, amelyet tiszteletben tartunk mindaddig, ameddig a gyermek egészségét nem fenyegeti.

Az óvoda a szülő kérelmére – elsősorban egészségügyi indokok alapján – eltérő étkezési igényt is ki tud elégíteni a szülővel/ ételmezésvezetővel/ szükség esetén speciális szakember (pl. táplálkozási tanácsadó) bevonásával

Az óvoda az egészséges táplálkozás érdekében együttműködik az étkezést biztosító vállalkozással/szervezettel.

Testápolás

A testápolás, mint testi szükséglet, a tisztaság iránti igény kielégítését szolgálja. A testápolási műveletekre a különböző tevékenységek előtt, illetve után, igény szerint közben, kerül sor. A testápolási teendők megfelelő sorrendben való végzésére való odafigyelés a dajka egyik kiemelt feladata. WC használat, kézmosás, kéztörlés, fogmosás, fésűködés

A gyermeket az óvodában törekszünk a családi és óvodai gondozási szokások összehangolására. (pl. gyakoroltatjuk vagy megtanítjuk a helyes orrfűvást, a zsebkendő használatát)

A fogmosás helyes technikájának fokozatos bevezetését már kiscsoportban elkezdjük. Ösztönözzük óvodásainkat az intenzív rágásra, mellőzzük a túlzott édességfogyasztást.

A gyermeket szükségletei kielégítésére orientáljuk, a család és az óvoda gondozási szokásainak összehangolására törekszünk.

A szükségletek az óvodai tartózkodás ideje alatt kielégítést nyernek, de igénynyé csak a családi nevelés támogatása mellett válhat.

Öltözködés

Az öltözködéssel védekezünk az időjárás változásai ellen. Fejlesztjük a gyermek ízlését és önállóságát is egyben.

Az öltözködési szokások kialakításához a család támogatása elengedhetetlen.

Megfelelő ruházatban a gyermek nem fázik, nem izzad meg, szabadon mozoghat, a ruha nem gátolja a vérkeringést.

A megfelelő cipő segíti a mozgást, gátolja a lúdtalp és a későbbi mozgásszervi betegségek kialakulását.

Az óvodában megtanítjuk a gyermeket a cipő felvételére, bekötésére. Az óvodában a megfelelő ruházat biztosítása a szülő feladata.

Mozgás-edzés

A mindennapos mozgáson kívül a testi nevelést szolgálják a séták, kirándulások, kisebb túrák és az udvaron végzett mozgásos játékok.

Ha az időjárás nem teszi lehetővé a szabad levegőn való mozgást, akkor a tornaszobában, vagy a csoportszobában játékos mozgástevékenység szervezésével elégítjük ki a gyermek életkori sajátosságaiból adódó fokozott mozgásigényét.

A szabad levegőn való rendszeres tartózkodással növeljük az ellenálló képességüket, ez télen sem maradhat el. Kedvező időjárás esetén igyekszünk a játékot, a különböző tevékenységeket, az udvaron vagy teraszon végezni.

Nagy hangsúlyt fektetünk a folyamatos folyadék pótlására.

Só-terápia

A gyermekek az óvodai nevelés időszaka alatt heti két alkalommal veszik igénybe a só-szobát, ahol kisebb csoportokban szabadidős tevékenység keretében élményszerű tevékenységeket szervez számukra az óvodapedagógus, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus. A só-terápia kedvezően befolyásolja a gyermekek egészségét, az immunrendszerre hatva a betegségmegelőzést, a megfázással járó tünetek enyhülését.

Vizes edzés-vízhez szoktatás

Az óvodába járó gyermekek részére a település határában található Termálvölgy Fürdő gyermekek számára kialakított medencéiben a nyár folyamán heti rendszerességgel foglalkozunk a vízhez szoktatással, a víz megszerettetésével, amely az úszásoktatáshoz jó alapokat nyújt. A tevékenység hozzájárul a rendszeres mozgás – később a sport – megszerettetéséhez.

A gyermekek életkori és egyéni sajátosságait figyelembe véve a szülőkkal is megbeszélve gyermekeket három kisebb csoportba osztjuk:

1. akik még félnek a víztől
2. akik már szeretnek játszani a vízben, elég bátrak, de még nem tudnak úszni
3. akik már tanultak úszni, vagy úsznak

A vízben az óvodapedagógus által szervezett játékos gyakorlatok, a szabad levegőn való tartózkodás ideje alatt a napfény és a víz edző hatása kedvezően befolyásolja a gyermekek testi fejlődését, érzelmi állapotát. fejlesztő hatást gyakorol olyan pozitív erkölcs- akarat tulajdonságok kialakítására, mint a segítőkészség, türelem, kitartás, bátorság. A közösen és örömmel végzett tevékenység hozzájárul a közösségi érzés fejlesztéséhez.

Óvnunk kell a gyermekeket az erős, káros hatású napfénytől. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek bőrének védelmében a napvédő készítmények használatára.

Pihenés-alvás

A 3-4 éves gyermek napi alvásigénye 13-14 óra, míg az 5-6-7 éveseké 9-12 órára csökken.

Az alvásigény egy részének kielégítését az óvodának kell biztosítani. A nyugodt pihenéshez megfelelő fektetőre, nyugalomra, kellemes közérzetre van szükség.

Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek alvásigénye egyénileg is eltér, de a többségi gyermekek nyugalma érdekében nem tudunk kivételt tenni – az alvást nem erőltetjük, de mindenkinek hosszabb-rövidebb ideig pihennie kell. Az általános alvásigényen belül a gyermekeknek egyénienként más-más lehet az alvásszükséglete, ezért biztosítjuk a folyamatos felkelést.

Alvás közben a csoportszoba megfelelő elsötétítését és a levegőcserét biztosítani kell.

2. Az érzelmi és szocializáció biztosítása

Az óvodáskorú gyermek sajátossága, hogy magatartásában az érzelmek dominálnak. Az óvodás az érzelmeiből táplálkozik, érzelmei irányítják, ösztönzik, motiválják vagy fékezik, de minden esetben befolyásolják minden tevékenységét. Alapvető szükséglete belső állapotának, érzelmeinek kifejezése

Igyekszünk olyan szituációkat teremteni a gazdag, változatos tevékenységrendszerben, amelyekben a gyermek választásaiban, döntéseiben, a helyzetmegoldásokban való tájékozódása során megtanulja irányítani saját érzelmeit.

Feladatok, elvárások

Érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör

- Kedvező érzelmi hatások
- Pozitív attitűd, érzelmi töltés gyermekek és alkalmazottak között
- A gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulása
- önkifejező törekvéseinek
- elfogadására, megértésére
- az intellektuális érzelmek mellett év végére a magasabb rendű esztétikai-szociális jellegű érzelmek kialakítása
- Az elsődleges szocializációs közeg a család, feladat a csoportban, a hiánypótlás ellátása
- Társas igényük növekszik, az óvoda biztos pont a szociális jellegű érzelmek kialakulásához.
- Az érzelmi biztonság kialakítása
- Az alapvető illemszabályok életkornak megfelelő elsajátítása (bemutatkozás, köszönés, kérés, udvarias viselkedés).
- A gyermekeket kornak megfelelő korlátok, egyértelmű, közösen felállított szabályok, szokások segítik a társak közötti nyugodt, tevékeny együttlétben.
- A különböző személyiségű gyermek közösségbe való beilleszkedése az együttélési normák kialakításával, elfogadtatásával

Közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség

- akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.
- Életkori igényeinek megfelelő rugalmas napirend kialakítása (szokás és normarendszer megalapozását segíti)
- Az erkölcsi érzelmek maximális átélése a szerepjátékaikkal, dramatizálásokkal, bábjátékaikkal
- A nemzeti identitástudat kialakításához, erkölcsi érzelmek érzékeltetéséhez, legyen minden nap magyar népmese, bábozás.

A gyermek megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja

- Ünnepeinken, hagyományaink felelevenítésével a jeles napok ünneplésekor a megfelelő szinten való feldolgozás, fellépések biztosítása a helyi rendezvényeken
- Segítsük elő a szülőföldhöz való kötődésüket és hazaszeretetüket is, a tevékenységek kiválasztásakor ügyeljünk a témára, tartalomra pl. Advent, Húsvét, Pünkösöd
- Teremtsünk alkalmat, hogy tudjon csodálkozni a természetben, kirándulások alkalmával, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.”

Az óvodapedagógusok, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet töltsön be.

- Kommunikáció a szociális tanulási folyamatában
- A beszédet, a viselkedési formákat, az eszközök használatát utánzással sajátítsák el
- Minta legyen az óvodapedagógus, normái, elvárásai.
- Céltudatos nevelés, fejlesztés, odafigyelés
- Közös élmények biztosítása
- Összedolgozás a csoportban, régi és új baráti kapcsolatok, baráti csoportosulások kialakítása beszoktatástól kezdve
- A közösségen belül figyeljenek egymásra, működjenek együtt, fokozódjon segítőkészségük, aktivitásuk, önállóságuk
- Az óvodapedagógus személyisége, cselekedetei, szóbeli megnyilvánulásai formálják az erkölcsi normákat
- Magatartásunkkal, kommunikációnkkal mindig példát mutassunk

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe, speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

- Rendkívüli körülmények között pedagógiai munkát igényelnek az SNI-s gyermekek a csoportban és csoporton kívüli fejlesztésük. Fontos az együttműködés a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel csoportunkban a fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógypedagógus személyében

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a tehetséggondozás esetében a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel való együttműködés rendkívül fontos.(néptánc oktató, varázsjáték- pedagógus, tehetségfejlesztő pedagógus)
- Tehetséggondozás bevezetése felmenő rendszerben, folyamatosan
- Fogadják el, ha valaki más, mint ők legyenek segítőkészek, fogadják el ezt.
- Közösen átélt élmények teremtése, tevékenységek során.
- A csoportléggkört úgy alakítsuk ki, hogy az nyugodt, barátságos, és elfogadó legyen ahol a testi és lelki szükségleteinek kielégítése megvalósítható
- A rugalmas, folyamatos, napirend életkornak megfelelő legyen, ahol biztosítjuk a gyermekek tevékenység-szabadságát is minden korcsoportban

Társas kapcsolatok

- Közös élmények biztosítása, tapasztalatok szerzésére, a társas tevékenységek megvalósításához
- Év elején és év végén szociometria készítése
- A közösséghez való alkalmazkodás képessége és fenntartása, a társas kapcsolatok fejlesztésével szerepjáték, dramatizálás, bábozás, kirándulások, során, és közös rendezvények részvételével
- Különböző variációkat ismertetünk az érzelmeik kifejezésére, kezelésére, kezeljük a konfliktusokat finomabban, legyenek egymás iránti toleránsabbak. Fogjuk vissza kissé a temperamentumukat, csökkentsük a csoportban az alap-zajszintet! A társas kapcsolataikban a kommunikáció, kooperáció legyen.
- A társas interakciók fejlesztésének fontossága a reális énkép kialakulása érdekében
- A közösségben, az óvodai csoporton belül ismerje meg, sajátítsa el a társak közötti viselkedési szokásokat, cselekvési módokat.
- A gyermekeket a szülők, és mások tiszteletére neveljük, arra hogy fontos egymás segítése, támogatása.
- Legyenek figyelmesek, türelmesek minden téren, érezzenek együtt társaikkal.
- Elvárható, az udvarias magatartás, sokszor essen szó a közösségi, társadalmi tulajdon védelme érdekében az erkölcsi normák betartásáról.
- Az óvodai élet során tanuljanak meg alkalmazkodni a normákhoz, szabályokhoz, szokásokhoz
- A gyermekek társas kapcsolatai ideálisak legyenek, szociálisan egészségesen fejlődjenek a csoportban.

A gyermek tanuljon meg másokkal érintkezni és együttműködni – kommunikáció és kooperáció.

Tudatosan törekszünk a közösségben zajló folyamatok, társas kapcsolatok és a közös tevékenység kibontakoztatására az egyén fejlesztése mellett – érzelmi erkölcsi és közösségi nevelés

A tevékenységek a gyermek egyéni örömén túl a közös élményt is erősítik – társas kapcsolatok, közös munka, komplex foglalkozások – tevékenykedtetés.

Feladatunk társas és közösségi tevékenység terén:

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék

- az óvoda alkalmazottai és a gyermekek közötti kapcsolatot pozitív attitűd és érzelmi töltés jellemezze
- egyszerre segítsük a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának kialakítását és engedjünk teret a szabad önkifejező törekvéseinek
- neveljük a gyermeket annak elfogadására, hogy az emberek különböznek egymástól
- biztonságos, nyugodt, zsúfoltságtól és félelemtől mentes óvodai mindennapok biztosítása
- nyitott, szeretetteljes családi légkörben a gyermekek önállóságának, tenni akarásának, döntési képességeinek a kibontakoztatása
- a felnőttekkel és társakkal kapcsolatos viselkedési szokások, illemszabályok gyakoroltatása természetes szituációkban
- a gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttjátás, az együtt dolgozás képességének kialakítása
- arra neveljük a gyermekeket, hogy megértést, toleranciát tanúsítsanak egymás iránt és fogadják el egymást
- értékorientált közösségi nevelés
- állandó erkölcsi értékrend, szokás és szabályrendszer kialakítása a csoportban a konfliktusok megelőzéséhez, kezeléséhez
- önértékelés, társak értékelése életkori sajátosságokhoz mért pedagógiai eszközökkel (pl. beszélgető körök szervezésével)
- mérési eredményekre (szociometria) alapozott fejlesztés
- a családi és az óvodai nevelés közötti értékrend különbözőségéből adódó hátrányok kompenzálása
- saját és mások elismerésére nevelés
- az óvodai alkalmazottak kommunikációja, viselkedése a gyermek számára modell értékű legyen

Az érzelmi nevelés feladatai:

- szeretet és szülőföldhöz, a hazához és a családhoz való kötődés képességének fejlesztése
- A mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése
- a nemzeti identitástudat érzésének fejlesztése
- Az élménybefogadás képességének fejlesztése
- Az érzelmek kifejező képességének fejlesztése,
- Az ösztönök és az érzelem irányításának fejlesztése

3. Az anyanyelvi – értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó

- Komplex folyamat, a nevelési folyamat egészében integráltan van jelen, minden nap
- A gyermek beszédének fejlesztése érdekében tevékenykedtetés és szabad játék során
- Bábozás, dramatizálás közben

A gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket szerezzen

- Érzelmi biztonságot adó légkör megteremtésével a gyermekek beszédének megindítása.
- A gyermekek szókincsének feltérképezése.
- Példaadással a gyermek fogalmi, nyelvtani hibáinak javítása. (megfelelő szóhasználat mondatszerkesztés, ragozás, toldalékolás)
- A beszélgetés technikájának elsajátítása. (szemkontaktus, megfelelő hangerő, mimika gesztikuláció)
- Beszélgető körben egymás meghallgatása, a szokásrendszer kialakítása, betartása
- Kezdeményezés a Méhecske báb, Mi volt a legjobb... kérdéssel. A beszélgető körben csak az a gyermek beszél, akinél a báb van, társai pedig meghallgatják. Nem kötelező a részvétel, de aki ott van, annak be kell tartani a szabályokat.

Értelmi nevelés feladatai

- A gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása,
- Az értelmi képességek (érezkelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás – alkotóképesség) - fejlesztése.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása, a csoporton belüli tehetséggondozás bevezetésére való külön tekintettel

Az óvodapedagógus feladata

- a gyermek beszédét alapvetően meghatározó otthoni környezet megismerése
- biztosítjuk a gyermekek számára, hogy bátran megnyilatkozzanak és másokat is meghallgassanak
- bővítjük a gyermek szókincsét és nyelvi kifejezőkészségét
- helyben, óvodai nevelési időn belül biztosítjuk a beszédhibák javítását logopédussal
- a gyermeket a kérdések feltevésére inspiráljuk
- a gyermeknek a kérdéseire mindig meg kell kapnia a választ
- a gyermekkel foglalkozó felnőttek tiszta, szép beszéde, stílusa mindenkor követhető minta kell, hogy legyen a gyermek számára
- a kommunikációt változatos tevékenységeken keresztül, biztosítjuk a társak és felnőttek közti kommunikációt, a gyermek kíváncsiságukra, tapasztalataikra, élményeikre és ismereteikre építve, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek
- a beszélgető körben aktívan használják a megismert szavakat, kifejezéseket. Beszédük legyen aránylag folyamatos, próbáljanak egyszerű összetett mondatokban és érthetően beszélni
- önkifejezésük, gondolkodásuk sokoldalú tevékenységeik során megfelelően formálódjon és alakuljon megfigyelőképességük.

- gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása

XI. KÖRNYEZETVÉDELMI NEVELÉSI PROGRAM

Célja:

- környezettudatos magatartásformák kialakítása, gyakorlása
- a természet védelmére és szeretetére nevelés
- szemléletváltáshoz a családok bevonása
- fenntartható fejlődés biztosítása

Az óvodapedagógus feladata:

- Zöld Óvoda program működtetése
- környezetvédelmi projektnapok szervezése
- szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása közvetlen tapasztalatszerzéssel
- a vízzel, az energiával való takarékoság megtanítása a gyermekeknek
- környezetvédelemmel kapcsolatos ismeretek nyújtása az információs-technológia felhasználásával, tevékenységek szervezésével
- papírgyűjtés szervezése, újrahasznosítható papír használatára ösztönzés
- környezetvédelemmel kapcsolatos témában kiállítás megtekintése a gyermekekkel, bábelőadás, egyéb kulturális program szervezése
- a gyermekekkel a természet szépségeinek megláttatása, védelmére nevelés
- szemléletformálás a szülők körében, modellértékű magatartás gyakorlása
- környezetvédelemmel foglalkozó kiadványok tanulmányozása a gyermekekkel
- környezetbarát takarítóeszközök használata
- közös programok szervezése a családokkal
- hely, idő, alkalom, élmények és eszközök biztosítása a környezetvédelmi neveléshez
- kapcsolat környezetvédelmi szervezetekkel (Bükki Nemzeti Park, Zöld Óvodák Egyesülete)

A környezetvédelmi nevelés tartalmának megvalósítása (tematikus és módszertani javaslat) a mellékletben megtalálható.

XII. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEK. TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM

Tehetséggondozás

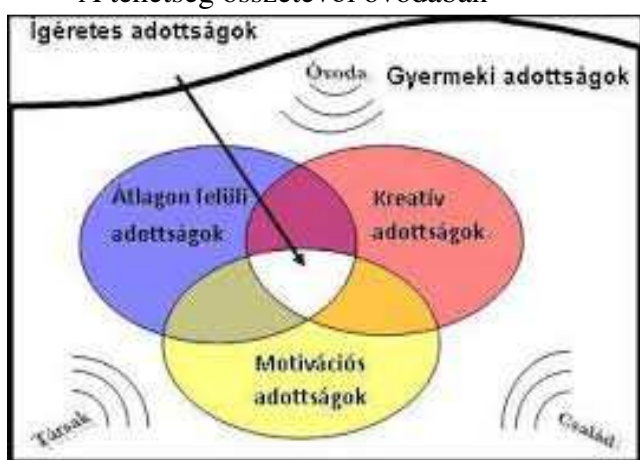
Óvodáskorban elsősorban tehetség ígéretekről beszélhetünk, így óvodai tehetséggondozásunk elsődleges feladata a szunnyadó tehetségsírák feltárása.

Óvodánkban kiemelt feladat az egyéni fejlesztések mellett a tehetséggondozás, fontosnak tartjuk ennek kiépítését az elkövetkezendő években.

Célunk:

A tehetségígéretes gyermekek képességének, érdeklődésének, adottságainak figyelembevételével megfelelő nevelésben és fejlesztésben részesítés. Csoportjainkban segítsük azokat a gyermekeket, akiket valamely kijelölt területen tehetségesnek ítélünk meg.

A tehetség összetevői óvodában

Az **óvodai modell** a Renzulli háromkörös modelljének, Mönks-Renzulli komplex többtényezős modelljének, és Czeizel Endre 2x4+1 faktoros modelljének felhasználásával, integrálásával Nagy Jenőné adaptációja.

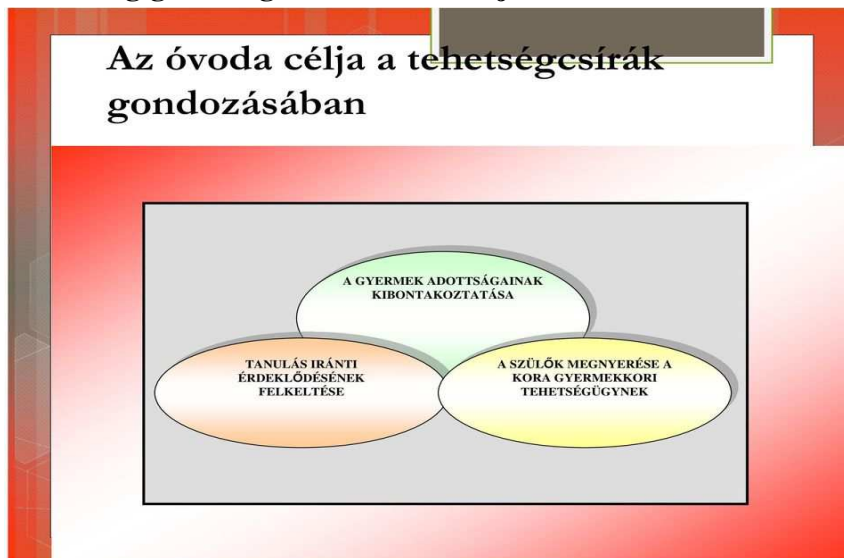
A gyermekek **fejlesztése két síkon** történik:

- **Óvodai csoportjainkban** a napi tevékenységekbe ágyazva:
A 2018/2019-es nevelési év szeptemberétől felmenő rendszerben valósítjuk meg azoknak a gyermekeknek a megfigyelését, akik adott nevelési év szeptember 1-jén betöltötték a 3. de nem töltötték be az 5. életévüket.
- **Nagy Jenőné: Tehetségígéretes gondozásának elmélete és gyakorlata** könyve alapján az előírt időkereten belül: - két év a megfigyelés időszaka.

A gyermekek fejlesztése során fontosnak tartjuk a különleges bánásmódot igénylő tehetségsírák esetében:

- **az erős oldal fejlesztését**, ahol a gyermek átlagon felüli adottságai megmutatkoznak
- a tehetséggel összefüggő **gyenge oldal kiegyenlítését**, melyek olyan hiányosságok, amelyek megakadályozhatják a tehetség kibontakozását. „Varázsjáték” heti két alkalommal.
- a fejlesztésre szoruló területek mellett, az átlagos képességek, az **egész személyiség támogatása** melyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést
- **megelőzés, légkörjavítás** – „Varázsjáték” heti két alkalommal

A tehetségigéretetek gondozásának célja

Feladataink

- sokféle tevékenységek kínálata, ezzel segítve a gyermekeket érdeklődési irányaik megismerésében
- képességfejlesztés, a gyermek pozitív én tudatának kialakítása és erősítése
- elfogadó és támogató környezet kialakítása
- pedagógusok továbbképzésének biztosítása e területen
- a szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében

A megfigyelési időszakban javasolt tehetséggondozó területek

Gardner sokoldalú intelligenciaelmélete hét egymástól független intellektuális képességet határoz meg. **Óvodai lehetőségeink** a következő tehetségterületek kiemelését teszik lehetővé:

1. Nyelvi tehetségterület
2. Zenei tehetségterület
3. Térbeli-vizuális tehetségterület
4. Testi kinezetikus tehetségterület
5. Logikai tehetségterület
6. Természeti tehetségterület
7. Interperszonális (drámajáték, színjátás) és intraperszonális (önismeret) tehetségterület

A tehetséggondozás folyamata

A **csoportban**, a mindennapi tanulós cselekvéses helyzetekbe építi be az óvodapedagógus a kreativitást fejlesztő feladatokat, többletismereteket. A gyermekek szabadon dönthetnek, részt kívánnak e venni a felkínált tevékenységekben. Az óvodába kerülő **gyerekek megfigyelése, két évig történik, mely időszak alatt az adatok rögzítésre kerülnek** a „Gyermektükör” (gyermekek fejlődését, fejlesztését segítő) útmutatóban.

A tanulós helyzetek nyitottak, bármikor elérhetőek, de a kilépés lehetősége is biztosított a gyermekek számára. Az óvodapedagógusnak az a szerepe, hogy észrevegye,

támogassa, és komplex ismeretekhez jutassa a gyermekeket, hagyja őket kalandozni a tudomány világában.

A tehetséggondozás szervezeti keretei:

1. Beválogatás: Gyermektükör elemzésével, Varázsjáték jelzései alapján

Csoportban: A gyermeki személyiség megfigyelése során az általános és speciális képességek komplex fejlesztését elősegítő szabadjáték biztosítása, tapasztalatszerzéshez sokféle lehetőség nyújtása, kreativitás fejlesztése, meleg, elfogadó légkör kialakítása, énkép erősítése, élményszerző programok szervezése.

Dokumentáció

- Helyi Pedagógiai Program
- Varázsjáték adminisztrációja
- Csoportnapló
- Gyermektükör- komplex dokumentum a tehetségazonosításhoz (2011. évi CXC törvény a köznevelésről, a 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet 93/A§ alapján)

Feladatunk:

- A tehetségterület azonosítása, felismerése, rögzítése a Fejlődési Naplóban (Gyermektükör)
- Segíteni, hogy felszínre kerüljenek a gyermekek adottságai, képességei.
- Elfogadó légkör, tág cselekvési szabadság, gazdag tapasztalások biztosítása (párhuzamos tevékenységek, rugalmas napirend, szabad játék)
- Komplexitás, az egész személyiség fejlesztése
- Folyamatos bátorítás, ösztönzés, motiváció
- A fejlődés folyamatos nyomon követése – a fejlesztés mindig a gyermek egyéni tempójához, fejlettségi szintjéhez igazodva történik

2. Hatásvizsgálat:- a megfigyelési időszak végén (két év múlva)

Szülők megnyerése a tehetséggondozásnak

Kiemelt cél, megnyerni a szülőket a pozitív nevelés ügyének, valamint folyamatos tájékoztatásuk a Gyermektükör adatai alapján gyermekük adottságairól, képességeiről.

Folyamatában a tehetséggondozás- felmenő rendszerben

- A tehetség felismerése, azonosítása (két év).
- Az erős oldalak feltérképezése, fejlesztése.
- Speciális képességek megkeresése.
- Gyenge oldalak kiegyenlítése, hatékony nevelési módszerek megkeresésével.
- A gyermekek sikerélményhez juttatása.
- A tehetség kibontakoztatásának feltárása, segítése.
- Az általános értelmi képességek fejlesztése.
- Komplex módszerek, eszközök keresése, alkalmazása.
- A tehetséggondozás feladatainak megjelenése az egyéni fejlesztési tervben.

Tehetséggondozás csoporton belül

A fejlesztés módjai:

A tehetség azonosítása megfigyelés/mérés alapján történik óvodánkban.

A tehetségigéretes gyermekek a két éves megfigyelési időszak hatásvizsgálata után társaikkal együtt vesznek majd részt a különböző tevékenységekben, azonban a nap bizonyos idejében az óvodapedagógusok által differenciált gondozásban fognak részesülni.

Feladatunk elsősorban a gazdagítás, dúsítás.

Gazdagítás (dúsítás)

Célja ismeretekre, élményekre, tapasztalatokra és műveletekre épülő képességek alapprogramon, helyi programon túllépő ötletek, fejlesztési lehetőségekkel történő befolyásolása.

1. **Mélységben történő gazdagítás** (több lehetőség felkínálása, képességek kombinatív alkalmazása)
2. **Tartalmi gazdagítás** (a program kialakítása a gyermek érdeklődésének, szükségleteinek megfelelően)
3. **Feldolgozási képességek gazdagítása** (kritikus, kreatív gondolkodás fejlesztése felfedező, érdekes tevékenységek közben, teret enged a problémák megoldására, kihívást biztosít)
4. **Tempóban történő gazdagítás** (az átlagosnál gyorsabb munka, nehezebb feladatok adása, minőségi fejlesztés)

XIII. AZ ÓVODÁBALÉPÉS FELTÉTELE, A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

1. Az óvodába lépés feltételei

A gyermek óvodába lépésére a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011 évi CXCV. (Nkt) törvény alapján kerül sor:

- annak a gyermeknek, aki a nevelési év kezdő napjáig betölti 3. életévét, kötelező az óvodai nevelés, ha a településen nincs bölcsőde és minden óvodáskorú gyermek számára biztosítható az óvodai nevelés, 2 és fél éves kortól
- az óvodai beíratásra minden év április 20 és május 20 között hónapjában kerül sor, amelyet a fenntartó tesz közzé

2. Az iskolába lépés feltételei

A gyermek beiskolázására az 2011 évi CXCV. törvény szerint, az óvoda szakvéleménye alapján kerül sor, amelynek alapjául szolgál a gyermek óvodai nevelése során a gyermek fejlődésének nyomon követése, az erről szóló írásos dokumentáció.

A sajátos nevelési igényű gyermek beiskolázásához a Gyógypedagógiai Szakszolgálat ad szakvéleményt.

A család és az óvoda együtt felelős a gyermek fejlődéséért a beiskolázáshoz szükséges fejlettségi szint eléréséhez.

A hátrányos helyzetű családból származó gyermekek sajnos a hatékony nevelő-fejlesztő munka ellenére sem minden esetben érik el az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szintet. Az óvodapedagógus feladata a hátrányok mérséklése, a gyermek fejlesztése. A mérési eredményeinek, szakvélemények és feljegyzések igazolják, hogy a gyermek fejlődése érdekében mit tettünk, és milyen mértékben volt sikeres a család bevonása.

Az egészségesen fejlődő gyermeknek óvodáskor végére – beiskolázás előtt a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodából iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek mindegyike egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.

Testileg:

- a testileg egészségesen fejlődő gyermek eljut az első alakváltozásig, testarányai megváltoznak, megkezdődik a fogváltás
- teste arányosan fejlett, teherbíró
- mozgása összerendezett, harmonikus finommozgásra képes
- mozgását, viselkedését, testi szükségleteit szándékosan irányítani képes

- erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika

Lelkileg:

- nyitott érdeklődéssel készen áll az iskolába lépésre
- tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulásra
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik
- megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett
- megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- megjelenik a szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztás és az átvitel
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van
- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni
- minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán és mássalhangzókat
- végig tud hallgatni és megérti mások beszédét
- elemi ismerettel rendelkezik önmagáról és környezetéről, tudja nevét lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, ismeri és alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait, ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetben élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét
- felismeri az időjárás és az öltözködés összefüggéseit
- ismeri a viselkedés alapvető szabályait
- kialakulóban vannak azok a magatartásformák, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez szükségesek
- elemi mennyiségi ismeretei vannak

Szociálisan:

- késleltetni tudja a szükségletei kielégítését
- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni
- feladattudata kialakulóban van, a feladatot megért
- kitartása, önfegyelme, munkatempója, önállósága biztosítja a feladat eredményes megoldását

XIV. A GYERMEKVÉDELEMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A gyermekvédelem legáltalánosabban a gyermekeket fenyegető veszélyek elleni küzdelmet jelenti, amely minden óvodapedagógus munkaköri kötelessége. A gyermekek óvása, védelme fontos feladatunk, így prevenciós célzattal szoros kapcsolatot tartunk fenn a családokkal, szociális segítővel.

A hatékony gyermekvédelmi munka ellátásáért az óvodavezető a felelős.

A gyermekvédelem területei:

1. Általános gyermekvédelem

Óvodában a nyugodt, derűs légkört, az egészséges, biztonságos körülmények megteremtését és a testi szükségletek (étkezés, alvás, mozgás) kielégítését jelenti. A szeretetteljes légkör megteremtésével kizárjuk annak lehetőségét, hogy bármelyik gyermek bármilyen oknál fogva óvodánkban sérelmet, hátrányt szenvedjen

2. Speciális gyermekvédelem

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet okai leggyakrabban:

- szociális helyzetből fakadó hátrány (anyagi okok, lakhatási problémák, munkanélküliség)
- oktatásból fakadó hátrány (a szülők alacsony iskolai végzettsége)
- egészségi állapotból fakadó hátrány (fogyatékoság, betegség)

A **veszélyeztetett helyzetű gyermek** egészséges testi-lelki- szellemi-szellemi fejlődése veszélyben van a következő okok miatt:

- elhanyagolás (szeretet és érzelemkifejezés megvonása, a gyermek személyi és otthoni higiéniai körülményei nincsenek biztosítva, a szülő nem érdeklődik a gyermek után, nem tesz meg tőle telhetően mindent a gyermek egészséges testi-lelki fejlődéséért)
- fizikai bántalmazás éri a gyermeket (testén sérülések láthatóak)
- érzelmi bántalmazás (veszekedés, bántó szavak használata, megalázás, gyakori visszautasítás, büntetésként étel-ital megvonása, a gyermek lakásba történő bezárása, terrorizálás, súlyos büntetések)
- szexuális visszaélés és bántalmazás (csábító viselkedés, a gyermek fogdosása, nem megfelelő viselkedés a gyermek előtt, szexuális kapcsolat bármely formája)

Az óvoda feladata:

- a gyermekek védelméről szóló 1997 évi XXXI. törvény alkalmazása
- óvodai házirend betartatása a szülőkkel
- az óvodai nevelési időn belül térítés nélküli szolgáltatások biztosítása
- minden óvodapedagógusnak figyelnie kell a csoportjába járó gyermekekre
- a család segítése, a gyermek fejlődéséhez szükséges javaslatok megfogalmazása, családlátogatás tapasztalatainak dokumentálása
- a hátrányos helyzet okainak feltárása, segítségadás az okok megszüntetéséhez
- együttműködés a szociális segítővel
- a veszélyeztetettség megelőzése, gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése

- együttműködés a védőnővel, gyermekjóléti szolgálattal, családsegítővel, (esetmegbeszéléseken, gondozási terv kidolgozásában és megvalósításában való közreműködés)
- jelzés a gyermekjóléti szolgálat és a jegyző felé
- gyermekjóléti szolgáltatások, támogatások javaslata (étkezési térítési díj és egyéb anyagi mentesség)
- hatósági eljárás megindításának kérése a - szabálysértési eljárás megindítása a szülő ellen (pl. igazolatlan hiányzás esetén)
- szükség esetén azonnali hatályú intézkedés megtétele, az intézkedésre jogosult személy értesítése (gyermekjóléti szolgálat vezetője, jegyző, orvos, mentő, rendőrség)

XV. AZ ÓVODA SZAKMAI DOKUMENTUMAI

A gyermek fejlődésének nyomonkövetése, mérés-értékelés

1. Az óvoda nevelés pedagógiai programja

Az intézmény első számú szakmai dokumentuma.

2. Az óvoda éves munkaterve

A nevelési év pedagógiai és működési terve.

3. Az óvodai csoportnapló

A csoport életének legfontosabb szakmai dokumentuma. Tartalmazza a gyermekek névsorát, a napirendet, heti rendet, a nevelőmunka helyi pedagógiai program alapján történő tervezését, a beszoktatás és fejlesztés tervét, értékelését, az óvodapedagógusok feljegyzéseit.

Az intézményben dolgozó pedagógusok a nevelőtestület által elfogadott saját készítésű, a hatályos törvényekben foglaltak szerint készített csoportnaplót használ.

4. A gyermek egyéni fejlődésének nyomon követése

Tartalmazza a gyermek anamnézisének, készségek, képességek fejlődését, fejlettségi szintjét. A gyermek személyi anyaga tartalmazza az elvégzett vizsgálatok eredményét, szakvéleményeket, feljegyzéseket, a gyermek életében jelentős történésekről feljegyzéseket, a gyermek munkáit (rajzok stb.).

Dokumentumai:

- bemeneti mérés anamnézis (állapotfelmérés, megfigyelés) óvodakezdés után (2 hónapon belül)
- DIFER mérés 4 -5-6 éves korban
- egyéni fejlesztési terv
- a gyermek fejlődésének értékelése (évente) az „oviszolga” számítógépes program használatával
- kimeneti mérés (iskolába lépés előtt)
- szociometria
- logopédiai szűrővizsgálatok megállapítása
- gyermekrajzok értékelése
- szakvélemények (Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság)
- az óvodapedagógus által készített feljegyzések (családlátogatásról, fogadóóra)
- beiskolázási javaslat

Az óvodapedagógus feladatai a mérés-értékelés során:

- A gyermek fejlődésének nyomon követése és dokumentálása
- mérések időben történő elvégzése, mérési eredmények értékelése
- a mérési eredmények értékelésének megosztása a gyermekkel foglalkozó speciális szakemberrel
- év végén mérési eredmények összegzése

- az év végi értékelés során fejlesztendő területek meghatározása és erre alapozva az új nevelési év tervének elkészítése
- mérési eredmények figyelembevételével a gyermek beiskolázásához javaslattevél

5. A gyermekcsoportok nevelési-fejlesztési terve (oviszolga)

- Egy-egy gyermekcsoportra vonatkozik, amelyet az egy csoportban dolgozó óvodapedagógusok együtt készítenek el.

6. Fejlődési napló

SNI és/vagy BTMN és a tehetséggondozásban részesülő gyermek részére.

Tartalmazza a gyermek szakvélemény szerinti fejlesztését, amit a gyermek fejlesztésével megbízott óraadó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus vezet.

A tehetséggondozás fejlődési naplóját az óvodapedagógus és vezető adminisztrálja a Varázsjáték mester javaslatai és a csoporton belüli teljesítmények alapján és a szülő egyetértésével.

XVI. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Az óvodai nevelés program érvényességi ideje: 2019. július 01

A nevelőtestület határozata alapján határozatlan időre szól:

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai:

- Törvényi módosítás miatt
- Szervezeti átalakulás miatt
- Nevelőtestület kezdeményezésére

XVII. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

1. Elfogadta:

- Nevelő testület 2019. 06.19-én
- Demjén Községi Önkormányzata.....sz. határozatával

2. Egyetértését nyilvánította:

- A Szülői Munka Közösség

3. Jóváhagyta: Katona Krisztina intézményvezető 2019.06. 19.

4. Hatályos: 2019. 07.01.

A dokumentum jellege: nyilvános, megtalálható nyomtatott formában az intézményben, elektronikus formában az <http://www.varazsovoda.hu/> weboldalon

Demjén, 2019. 07.01.

Katona Krisztina
intézményvezető

MELLÉKLET

A környezetvédelmi nevelés tartalmának megvalósítása (tematikus és módszertani javaslat)

Szeptember:

- természetsarok kialakítása
- kerti munka (veteményes kert, virágos kert)
- séták, kirándulások (madárgyűrés, gyűjtőmunka)
- Takarítási világnap (szeptember 24) szelektív hulladékgyűjtés (projektnap/ hét)
- komposztálás

Október

- séták, kirándulások (gyűjtőmunka, az őszi táj szépségei)
- zöldség és gyümölcs szüret megtekintése, hasznosításuk
- Állatok világnapja (október 4)
- őszi kert munkák

November:

- Gyűjtőmunka (termékek, levelek) feldolgozása a gyermekekkel
- papírgyűjtés
- Egészség hét szervezése

December:

- madáretetők kihelyezése, madáreleség készítése
- szellőztetés télen – a fűtéssel való takarékoskodás
- séták – a téli táj szépségeinek megfigyeltetése
- december 13. Luca napi búza ültetése
- adventi készülődés a természet kincseinek felhasználásával

Január:

- madáretetés
- kísérletezés hóval és jéggel (a víz tulajdonságai és a Föld)

Február:

- madáretetés
- csiráztatás, rügyeztetés
- február 4. időjósító néphagyomány megismerése (ha a medve ki jön a barlangjából és meglátja az árnyékát, közeledik a tavasz)

Március:

- séták – az éledő természet megfigyelése
- a Víz világnapja (március 22) a vízzel való takarékoskodás (projektnap/hét)

Április:

- séták, kirándulások
- tavaszi kerti munkák (veteményezés)
- madarak fészeképítő munkájának megfigyelése
- április 22. a Föld napja (projektnap/projekthét)
- madárodú készítése, kihelyezése

- madárgyűrűzés

Május:

- tavaszi kerti munkák (palánta ültetés)
- virágosítás, növények gondozása
- látogatás a zöldséges piacra
- séták, kirándulás az erdőben
- május 10 Madarak és fák napja

Június-július-augusztus

- ismerkedés az időjárási-természeti jelenségekkel (eső, zivatar, felhőszakadás, dörgés, villámlás, szivárvány)
- a Nap - a napsütés jótékony és káros hatásai, hőség elleni védekezés
- növénygondozás
- Környezetvédelmi világnap (június 5) – szemétszedés az óvoda környékén

A program a helyi sajátosságaihoz mérten valósul meg játék-és tanulási tevékenység, valamint szabadidős tevékenység keretében az óvodapedagógusok módszertani szabadságának biztosításával.

A Zöld óvoda pedagógiai program alapján készített tematikáját az éves munkaterv tartalmazza a helyi sajátosságok figyelembevételével.